

394L0046

19.10.94

EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI

N:o L 268/15

KOMISSION DIREKTIIVI 94/46/EY,

annettu 13 päivänä lokakuuta 1994,

direktiivien 88/301/ETY ja 90/388/ETY muuttamisesta erityisesti satelliittiviestinnän osalta

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 90 artiklan 3 kohdan,

sekä katsoo, että

1. komission marraskuussa 1990 hyväksymässä satelliittiviestinnän alalla Euroopan yhteisössä noudatettavaa yhteistä lähestymistapaa koskevassa "vihreässä kirjassa" määritellään ne pääasialliset muutokset, jotka lainsäädäntöön olisi tehtävä kyseisen tiedotusvälineen mahdollisuuksien hyödyntämiseksi; tässä vihreässä kirjassa vaaditaan muun muassa satelliittipalvelujen ja -laitteiden, mukaan lukien kaikki tämän alan yksintai erityisoikeudet, lakkauttamista kokonaan, jollei aiheellisista toimiluvan myöntämismenettelyistä muuta johdu, sekä avarussegmenttikapasiteetin vapaata (rajoituksetonta) käyttöä,
2. satelliittiviestintäpalvelujen ja -laitteiden yhteismarkkinoiden kehittämisestä 19 päivänä joulukuuta 1991 annetussa neuvoston päätöslauselmassa⁽¹⁾ yhdytään komission vihreässä kirjassa määriteltyihin kantoihin ja pidetään päätavoitteina asianmukaisten satelliittimaa-asemien markkinoiden yhdenmukaistamista ja vapauttamista sekä tarvittaessa niihin liittyvien erityistai yksinoikeuksien lakkauttamista, erityisesti jollei olennaisten vaatimusten noudattamisen kannalta välttämättömistä edellytyksistä muuta johdu,
3. Euroopan parlamentti kehottaa satelliittiviestinnän alalla Euroopan yhteisössä noudatettavaa yhteistä lähestymistapaa koskevassa päätöslauselmassaan⁽²⁾ komissiota antamaan tarvittavat säännökset yleisten edellytysten luomiseksi voimassa olevien rajoitusten poistamiselle sekä satelliittiviestintää koskevien uusien toimintojen edistämiseksi korostaen samalla satelliittiviestintäpalvelujen ja vastaavien laitteiden markkinoiden yhdenmukaistamisen ja vapauttamisen tarvetta,
4. useat jäsenvaltiot ovat jo avanneet tietyt satelliittiviestintäpalvelut kilpailulle ja ottaneet käyttöön lupajärjestelmiä; eräissä jäsenvaltioissa näitä lupia kuitenkin myönnetään yhä perustein, jotka eivät ole puolueettomia, suhteellisia ja ketään syrjimättömiä tai jotka teleorganisaatioiden kanssa kilpailevien toimijoiden osalta ovat teknisten rajoitusten, kuten kiellon liittää laitteitaan teleorganisaatioiden kytkentäiseen verkkoon, alaisia; eräät muut jäsenvaltiot ovat pitäneet ennallaan kansallisille julkisille yrityksille myönnetty yksinoikeudet,
5. kilpailusta telepäätemarkkinoilla 16 päivänä toukokuuta 1988 annetussa komission direktiivissä 88/301/ETY⁽³⁾, sellaisena kuin se on muutettuna sopimuksella Euroopan talousalueesta, säädetään erityis- ja yksinoikeuksien lakkauttamisesta telepäätelaitteiden tuonnin, kaupan pitämisen, verkkoon liittämisen, käyttöön ottamisen ja huollon osalta; tässä direktiivissä ei käsitellä kaikkia satelliittimaa-asemalaitetyyppejä,
6. Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on tapauksessa C-202/88: Ranska vastaan komissio⁽⁴⁾ antamallaan tuomiolla vahvistanut direktiivin 88/301/ETY voimassaolon; erityisoikeuksien osalta tämä direktiivi kuitenkin todettiin pätemättömäksi sillä perusteella, ettei direktiivin säännöksissä tai sen johdanto-osassa täsmennetä aiheellisten oikeuksien luonnetta eikä sitä, missä määrin näiden oikeuksien soveltaminen on perustamissopimuksen määräysten vastaista; päätelaitteiden tuonnin, kaupan pitämisen, verkkoon liittämisen, käyttöön ottamisen ja huoltamisen erikoisoikeuksilla tarkoitetaan jonkin jäsenvaltion tietyllä alueella rajoitetulle määrälle yrityksiä myöntämiä oikeuksia sellaisin laein, asetuksin ja hallinnollisin määräyksin, joilla:
 - rajoitetaan näiden yritysten määrä kahteen tai useampaan perustein, jotka eivät ole puolueettomia, suhteellisia ja ketään syrjimättömiä,

tai

⁽¹⁾ EYVL N:o C 8, 14.1.1992, s. 1⁽²⁾ EYVL N:o C 42, 15.2.1993, s. 30⁽³⁾ EYVL N:o L 131, 27.5.1988, s. 73⁽⁴⁾ Oikeusk. 1991 s. I-1223.

— nimetään useita kilpailevia yrityksiä muin kuin edellä mainituin perustein,

tai

— myönnetään yhdelle tai useammalle yritykselle muin kuin edellä mainituin perustein sellaisia lainsäädännöllisiä tai hallinnollisia etuja, jotka vaikuttavat olennaisesti muiden yritysten kykyyn sitoutua mihin tahansa edellä mainituista toiminnoista samalla alueella ja olennaisesti samoin edellytyksin,

tämän määritelmän kuitenkin rajoittamatta perustamissopimuksen 92 artiklan soveltamista,

7. yksinoikeuksien soveltaminen rajoittaa näiden laitteiden vapaata liikkuvuutta sekä telelaitteiden, mukaan lukien satelliittilaitteet, tuonnin ja kaupan pitämisen osalta, koska tiettyjä tuotteita ei pidetä kaupan, että näiden verkkoon liittämisen, käyttöön ottamisen ja huollon osalta, koska monopolin ei, ottaen huomioon markkinoiden erityispiirteet ja erityisesti kyseisten tuotteiden moninaisuuden ja teknisen luonteen, kannata tarjota näitä palveluja tuotteille, joita se ei ole pitänyt kaupan tai tuonut, eikä lähentää hintojaan kustannuksiin, kun vaaraa muiden markkinoille pyrkivien yritysten kilpailusta ei ole; useimmilla markkinoilla on yleensä laaja valikoima telelaitteita ja, ottaen huomioon markkinoiden, joilla toistaiseksi on ainoastaan rajoitettu määrä valmistajia, todennäköisen kehityksen, kaikki erityisoikeudet, jotka suoraan tai välillisesti rajoittavat niiden yritysten lukumäärää, joilla on lupa tuoda, pitää kaupan, liittää verkkoon, ottaa käyttöön ja huoltaa tällaisia laitteita esimerkiksi siten, ettei avoimesta ja ketään syrjimättömästä toimiluvan myöntämismenettelystä ole määrätty, ovat vaarassa aiheuttaa samanluonteisia vaikutuksia kuin yksinoikeuksien myöntäminen.

Nämä yksin- tai erityisoikeudet ovat vaikutuksiltaan perustamissopimuksen 30 artiklan kanssa yhteensopimattomia määrällisiä rajoituksia vastaavia toimenpiteitä; mikään satelliittimaa-asemien tai niiden kaupan pitämiseen tai huoltoon liittyvien markkinoiden piirteistä ei ole riittävä peruste sille, että niihin sovelletaisiin muihin telepäätelaitteisiin sovellettavasta järjestelmästä poikkeavaa oikeudellista järjestelmää; tämän vuoksi olisi lakkautettava kaikki voimassa olevat satelliittimaa-asemien tuontia, kaupan pitämistä, verkkoon liittämistä, käyttöön ottamista ja huoltoa koskevat yksinoikeudet sekä vaikutuksiltaan niitä vastaavat oikeudet eli kaikki erityisoikeudet, lukuun ottamatta niitä, jotka muodostuvat yhdelle tai useammalle yritykselle myönnettyistä lainsäädännöllisistä tai hallinnollisista eduista, jotka vaikuttavat ainoastaan muiden yritysten kykyyn sitoutua mihin tahansa edellä mainituista toiminnoista samalla maantieteellisellä alueella ja olennaisesti samoin edellytyksin,

8. satelliittimaa-asemlaitteiden on vastattava direktiivillä 93/97/ETY⁽¹⁾ yhdenmukaistettuja olennaisia vaatimuksia erityisesti taajuuksien tehokkaan käytön osalta; näiden olennaisten vaatimusten noudattamista on tulevaisuudessa mahdollista valvoa osittain kyseisten palvelujen tarjoamiseen myönnettävien lupien avulla; nämä olennaiset vaatimukset tullaan mukauttamaan pääasiassa ottamalla käyttöön yhteiset tekniset vaatimukset ja yhdenmukaistamalla lupia koskevat edellytykset; kun yhdenmukaistettuja edellytyksiä ei ole, jäsenvaltioiden on siitä huolimatta mukautettava säännöksensä; kummassakin tapauksessa jäsenvaltioiden on tällä välin huolehdittava siitä, ettei kansallisten sääntöjen soveltaminen luo esteitä kaupalle,

9. satelliittimaa-asemien verkkoon liittämistä koskevien yksin- tai erityisoikeuksien lakkauttaminen edellyttää näiden laitteiden teleorganisaatioiden käyttämään kytkentäiseen verkkoon liittämistä koskevan oikeuden hyväksymistä, jotta luvanhaltijat voivat yleisesti tarjota palvelujaan,

10. kilpailusta telepalvelumarkkinoilla 28 päivänä kesäkuuta 1990 annetussa komission direktiivissä 90/388/ETY⁽²⁾, sellaisena kuin se on muutettuna sopimuksella Euroopan talousalueesta, säädetään jäsenvaltioiden telepalvelujen tarjoamiseen myöntämien erityis- ja yksinoikeuksien lakkauttamisesta; satelliittiviestintä kuitenkin jää kyseisen direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle,

11. Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on yhdistetyissä tapauksissa C-271/90, C-281/90 ja C-289/90: Espanjan kuningaskunta vastaan komissio⁽³⁾ 17 päivänä marraskuuta 1992 antamallaan tuomiolla vahvistanut direktiivin 90/388/ETY voimassaolon; erityisoikeuksien osalta tämä direktiivi kuitenkin todettiin pätemättömäksi sillä perusteella, ettei direktiivin säännöksissä tai sen johdanto-osassa täsmennetä aiheellisten oikeuksien luonnetta eikä sitä, missä määrin näiden oikeuksien soveltaminen on perustamissopimuksen eri määräysten vastaista; nämä oikeudet olisi sen vuoksi määriteltävä tässä direktiivissä; telepalvelujen osalta erikoisoikeuksilla tarkoitetaan oikeuksia, jotka jokin jäsenvaltio myöntää rajoitetulle määrälle yrityksiä tietyllä alueella sellaisiin laeisiin, asetuksiin ja hallinnollisiin määräyksiin, joilla:

— rajoitetaan niiden yritysten määrä, joilla on lupa tarjota tällaisia palveluja, kahteen tai useampaan perusteeseen, jotka eivät ole puolueettomia, suhteellisia ja ketään syrjimättömiä,

tai

⁽¹⁾ EYVL N:o L 290, 24.11.1993, s. 1

⁽²⁾ EYVL N:o L 192, 24.7.1990, s. 10

⁽³⁾ Oikeusk. 1992 s. I-5833.

- nimetään muin kuin edellä mainituin perustein useita keskenään kilpailevia yrityksiä yrityksiksi, joilla on lupa tarjota tällaisia palveluja,

tai

- myönnetään yhdelle tai useammalle yritykselle muin kuin edellä mainituin perustein lainsäädännöllisiä tai hallinnollisia etuja, jotka vaikuttavat olennaisesti muiden yritysten kykyyn tarjota samoja telepalveluja samalla alueella ja olennaisesti samoin edellytyksin,

tämän määritelmän kuitenkaan rajoittamatta perustamissopimuksen 92 artiklan soveltamista.

Telepalvelujen alalla kyseiset lainsäädännölliset tai hallinnolliset edut voivat muodostua muun muassa oikeudesta yleisen edun mukaisiin pakkolunastuksiin, poikkeuksista kaupunkisuunnittelua koskevaan tavanomaiseen lainsäädäntöön tai mahdollisuudesta saada toimilupa tarvitsematta käydä läpi tavanomaista menettelyä,

12. kun jäsenvaltio rajoittaa erityisoikeuksin ja etenkin yksinoikeuksin niiden yritysten lukumäärää, joilla on oikeus tarjota satelliittiviestintäpalveluja, nämä oikeudet sisältävät rajoituksia, jotka saattavat olla yhteensopimattomia perustamissopimuksen 59 artiklan kanssa, jolleivät tekniset vaatimukset tällaista rajoitusta edellytä, koska nämä oikeudet estävät muita yrityksiä tarjoamasta kyseisiä palveluja toiseen jäsenvaltioon tai saamasta niitä toisesta jäsenvaltiosta; satelliittiverkkopalvelujen osalta nämä tekniset vaatimukset voivat koskea taajuuksien käytön tehokkuutta ja satelliittiviestinnän ja muiden teknisten avaruudessa olevien tai maanpäällisten järjestelmien välisen haitallisen häirinnän ehkäisemistä; tämän vuoksi niiden erillinen oikeudellinen kohtelu ei tässä tarkoituksessa ole perusteltu edellyttäen, että palveluissa käytetyt laitteet vastaavat satelliittiviestintään sovellettavia olennaisia vaatimuksia; sitä vastoin ne erityisoikeudet, jotka muodostuvat yksinomaan lainsäädännöllisistä tai hallinnollisista eduista, eivät periaatteessa estä muiden yritysten pääsyä markkinoille; näiden oikeuksien yhteensopivuus perustamissopimuksen kanssa on tämän vuoksi arvioitava tapauskohtaisesti, ottaen huomioon kyseisten oikeuksien vaikutus muiden toimielinten tosiasialliseen vapauteen tarjota samoja telepalveluja sekä mahdolliset perustelut niiden soveltamiselle kyseiseen toimintaan,
13. satelliittiviestinnän alalla voimassa olevat yksinoikeudet on yleensä myönnetty toimielimille, joilla jo ennestään on määräävä asema maaverkkojen luomisessa, tai joillekin niiden tytäryhtiöistä; nämä oikeudet laajentavat näiden toimielinten määräävää asemaa ja siten myös vahvistavat sitä; tämän vuoksi tällä tavoin myönnetty yksinoikeudet ovat yhteensopimattomia

perustamissopimuksen 90 artiklan yhdessä sen 86 artiklan kanssa,

14. näillä markkinoille pääsyä rajoittavilla yksinoikeuksilla on käyttäjien vahingoksi myös näille mahdollisesti tarjottavan satelliittiviestinnän hyödyntämistä rajoittava tai estävä vaikutus, jonka vuoksi ne viivästyttävät tämän alan teknistä kehitystä; koska kyseisten yritysten investointipäätökset mitä todennäköisimmin tehdään yksinoikeuksien perusteella, niillä on usein mahdollisuus suosia maateknologioita, kun taas markkinoille pyrkivät muut yritykset saattaisivat käyttää satelliittitekniikoita; yleensä teleorganisaatiot ovat suosineet kuituoptisten maayhteyksien kehittämistä ja että ne ovat käyttäneet satelliittiviestintää ennen kaikkea viime käden teknisenä ratkaisuna, kun muut maanpäälliset järjestelmät ovat olleet kustannuksiltaan liian kalliita, tai tiedonsiirrossa ja/tai televisiolähetystyksissä sen sijaan, että sitä pidettäisiin sellaisenaan täysin muita täydentävänä lähetysteknologiana; tämän vuoksi yksinoikeuksilla on satelliittiviestinnän kehitystä rajoittava vaikutus, joka on yhteensopimaton perustamissopimuksen 90 artiklan yhdessä 86 artiklan kanssa,

15. satelliittipalvelujen tarjoamisen osalta toimiluvan myöntämis- tai ilmoitusmenettelyt ovat kuitenkin perusteltuja, jotta olennaisten vaatimusten noudattaminen voitaisiin suhteellisuusperiaate huomioon ottaen taata; toimiluvan myöntämismenettelyn soveltaminen ei ole perusteltua, jos suunnitellun tavoitteen saavuttamiseksi riittäisi pelkkä ilmoitusmenettely; tämän vuoksi tapauksissa, joissa on kyse sellaisten satelliittipalvelujen tarjoamisesta, jotka edellyttävät yksinomaan jossakin jäsenvaltiossa sijaitsevan VSAT-tyyppisen (very small aperture terminal) maa-aseman käyttöä, kyseisen jäsenvaltion olisi edellytettävä ainoastaan ilmoitusmenettelyä,
16. perustamissopimuksen 90 artiklan 2 kohdassa sallitaan poikkeus 86 artiklasta, kun sen soveltaminen ei oikeudellisesti tai tosiasiallisesti estä teleorganisaatioita hoitamasta niille uskottuja erityistehtäviä; tämän määräyksen perusteella direktiivissä 90/388/ETY sallitaan väliaikainen puhelinliikenteen yksinoikeuksien säilyttäminen.

Puhelinliikennepalvelut määritellään direktiivin 90/388/ETY 1 artiklassa kaupalliseksi, yleiseen käyttöön tarkoitetuksi reaaliaikaisen puheen suoran siirron ja kytkennän tarjoamiseksi yleisten kytkentäisten liittymien välillä siten, että jokainen käyttäjä voi tällaiseen liittymään kytketyn laitteen avulla olla yhteydessä toiseen liittymään; kun puheen suora siirto ja kytkentä perustuvat satelliittimaa-asemaverkostoon, tämä kaupallinen tarjoaminen yleisölle on mahdollista ainoastaan, jos nämä verkostot on liitetty yleiseen kytkentäiseen verkkoon.

Muiden kuin puhelinliikennepalvelujen osalta ei mikään perustamissopimuksen 90 artiklan 2 kohtaa koskeva erityisjärjestely ole perusteltu, ottaen erityisesti huomioon näiden palvelujen vähäinen osuus teleorganisaatioiden liikevaihdosta,

17. satelliittiverkkopalvelujen tarjoaminen radio- ja televisio-ohjelmien siirtoon muodostaa tämän direktiivin mukaisen telepalvelun ja on siten sen säännösten alainen; huolimatta tiettyjä, sellaisia ainoastaan vastaanottavia satelliittimaa-asemia, joita ei ole liitetty jäsenvaltion yleiseen verkkoon, koskevien erityis- tai yksinoikeuksien sekä julkisille tai yksityisille lähettäville tarjottuja satelliittipalvelu- ja koskevien erityis- ja yksinoikeuksien lakkauttamisesta, yleisölle yleisradio-satelliittilähetyksiä ja kiinteitä satelliittipalveluja koskevassa radio-ohjesäännössä määriteltyjä taajuusalueita käyttämällä tarjottujen satelliittilähetyksipalvelujen sisältö pysyy edelleen jäsenvaltioiden hyväksymien erityissääntöjen alaisena yhteisön lainsäädännön mukaisesti eikä siten kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan,
18. tämä direktiivi ei estä voimassa olevan yhteisön lainsäädännön tai kansainvälisten velvoitteiden mukaisten toimenpiteiden toteuttamista sen varmistamiseksi, että jäsenvaltioiden kansalaisia kohdellaan yhdenvertaisesti kolmansissa maissa,
19. kansallisten, yksityisten tai kansainvälisten satelliittijärjestelmien avaruussegmenttikapasiteetin käyttäjien toimiluvan omaaville maa-asemaverkon käyttäjille tekemät tarjoukset ovat tietyissä jäsenvaltioissa edelleen muiden hallinnollisten rajoitusten kuin jäsenvaltioiden kansainvälisten sitoumusten edellyttämien taajuuksien ja sijaintien yhteensovittamista koskevien sopimusten kanssa yhteensopivien rajoitusten alaisia; nämä lisärajoitukset ovat perustamissopimuksen 59 artiklan vastaisia, jonka mukaan satelliittiliikenteen harjoittajat ovat täysin vapaita tarjoamaan palvelujaan koko yhteisössä saatuaan siihen toimiluvan jossakin jäsenvaltiossa,
20. sen todentaminen, ovatko luvan omaavien, muiden kuin kansallisten käyttäjien satelliittimaa-asemat hallitusten välisiin satelliittijärjestelmiin pääsyä sääntelevien teknisten ja käyttöä koskevien eritelmien osalta vaatimusten mukaisia, toteutetaan useimmissa jäsenvaltioissa sen maan allekirjoittajan toimesta, jonka alueella asemaa käytetään; nämä vaatimustenmukaiset tarkastukset toteutetaan siis sellaisten palvelujen tarjoajien toimesta, jotka ovat kilpailijoita keskenään.

Tämä tilanne ei ole yhteensopiva perustamissopimuksen määräysten, erityisesti 3 artiklan g alakohdan ja 90 artiklan yhdessä sen 86 artiklan kanssa; jäsenval-

tioiden on tämän vuoksi huolehdittava siitä, että tämä vaatimustenmukaisuuden tarkastus toteutetaan suoraan kyseisen satelliittimaa-asemien käyttäjän ja itse hallitusten välisen toimielimen välillä yksinomaan valvontaviranomaisen valvonnassa,

21. suurimman osan avaruussegmentin käytettävissä olevasta kapasiteetista tarjoavat kansainväliset satelliittijärjestöt; tämän kapasiteetin käyttömaksut ovat useissa jäsenvaltioissa korkeat, koska sen voi saada ainoastaan kyseisen jäsenvaltion allekirjoittajalta; tämä tiettyjen jäsenvaltioiden sallima yksinoikeus johtaa yhteismarkkinoiden lokeroitumiseen kapasiteettia hakevien kuluttajien vahingoksi; neuvosto pyytää 19 päivänä joulukuuta 1991 antamassaan päätöslauselmassa jäsenvaltioita helpottamaan pääsyä hallitusten välisten järjestöjen avaruussegmenttiin; myös erillisten järjestelmien perustamisessa ja käytössä jäsenvaltioiden allekirjoittamien kansainvälisten yleissopimusten osana toteutetut rajoittavat toimenpiteet voivat aiheuttaa yhteisön lainsäädännön kanssa yhteensopimattomia vaikutuksia rajoittamalla tarjousta käyttäjien vahingoksi 86 artiklan b alakohdan mukaisesti; kansainväliset satelliittijärjestöt tutkivat parhaillaan asiaa koskevia perustekstejä erityisesti tämän pääsyn sekä erillisten järjestelmien perustamisen ja käytön osalta; jotta komissio voisi suorittaa sille perustamissopimuksessa määrätyn valvontatehtävän, olisi annettava säännökset, joiden avulla jäsenvaltiot voivat noudattaa keskinäisen avunannon veloitetta perustamissopimuksen 5 artiklan 1 kohdan yhdessä 234 artiklan 2 kohdan kanssa, mukaisesti, ja
22. arvioidessaan tällaisia toimenpiteitä komissio ottaa huomioon perustamissopimuksen 2 artiklassa tarkoitettujen yhteisön perustavoitteiden toteuttamisen ja niihin sisältyvän 130 a artiklassa tarkoitettujen yhteisön taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lujittamisen lisäksi myös olosuhteet sellaisissa jäsenvaltioissa, joissa maanpäällinen verkko ei ole vielä riittävän kehittynyt ja jotka voisivat tarpeen mukaan olla oikeutettuna perusteena satelliittipalveluja koskevan tosiasiallisen voimaantulopäivän lykkäämiselle näissä jäsenvaltioissa 1 päivään tammikuuta 1996,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivi 88/301/ETY seuraavasti.

1. Muutetaan 1 artikla seuraavasti:

- a) korvataan ensimmäisen luetelmakohdan viimeinen virke seuraavasti:

”Tässä direktiivissä myös satelliittimaa-asemalaitteita pidetään päätelaitteina.”

b) lisätään luetelmakohdat seuraavasti:

— 'erityisoikeudella' oikeutta, jonka jäsenvaltio on myöntänyt rajoitetulle määrälle yrityksiä tietyllä alueella laein, asetuksin ja hallinnollisin määräyksin, joilla:

— rajoitetaan näiden yritysten määrä kahteen tai useampaan perustein, jotka eivät ole puolueettomia, suhteellisia ja ketään syrjimättömiä,

tai

— nimetään useita kilpailevia yrityksiä muin kuin edellä mainituin perustein,

tai

— myönnetään yhdelle tai useammalle yritykselle muin kuin edellä mainituin perustein lainsäädännöllisiä tai hallinnollisia etuuksia, jotka vaikuttavat olennaisesti muiden yritysten kykyyn tuoda, pitää kaupan, liittää verkkoon, ottaa käyttöön tai huoltaa telepäätelaitteita samalla alueella ja olennaisesti samoin edellytyksin,

— 'satelliittimaa-asemalaitteilla' laitteita, joita voidaan käyttää joko ainoastaan radiosignaalien lähettämiseen tai sekä niiden lähettämiseen että vastaanottamiseen (lähetys/vastaanottaminen) taikka ainoastaan radioviestintäsignaalien vastaanottamiseen joko satelliittien tai muiden avaruusjärjestelmien avulla."

2. Korvataan 2 artiklan ensimmäinen kohta seuraavasti:

"Jäsenvaltioiden, jotka ovat myöntäneet yrityksille erityis- tai yksinoikeuksia, on varmistettava, että kaikki yksinoikeudet sekä sellaiset erityisoikeudet peruutetaan, jotka:

a) rajoittavat 1 kohdassa tarkoitettujen yritysten määrän kahteen tai useampaan perustein, jotka eivät ole puolueettomia, suhteellisia ja ketään syrjimättömiä

tai

b) nimeävät useita 1 artiklan mukaisia kilpailevia yrityksiä muin kuin edellä mainituin perustein."

3. Korvataan 3 artiklan ensimmäinen luetelmakohta seuraavasti:

— kieltää satelliittimaa-asemalaitteiden yleiseen televerkkoon liittämisen ja/tai käyttöön ottamisen, jos tällaiset laitteet eivät täytä neuvoston direktiivin 93/97/ETY (*) mukaisesti hyväksytyjä yhteisiä teknisiä eritelmiä tai, jos tällaisia eritelmiä ei ole, mainitun direktiivin 4 artiklassa tarkoitettuja olennaisia vaatimuksia. Jollei yhteisiä teknisiä eritelmiä tai yhdenmukaistettuja asetuksin annet-

tuja edellytyksiä ole, kansalliset säännökset on suhteutettava näihin olennaisiin vaatimuksiin ja ilmoitettava komissiolle direktiivin 83/189/ETY mukaisesti, jos siitä säädetään,

— kieltää muiden päätelaitteiden liittämisen yleiseen televerkkoon, jos nämä laitteet eivät täytä neuvoston direktiivin 91/263/ETY (**) soveltamiseksi hyväksytyjä yhteisiä teknisiä eritelmiä tai, jos tällaisia eritelmiä ei ole, mainitun direktiivin 4 artiklassa tarkoitettuja olennaisia vaatimuksia.

(*) EYVL N:o L 290, 24.11.1993, s. 1

(**) EYVL N:o L 128, 23.5.1991, s. 1"

2 artikla

Muutetaan direktiivi 90/388/ETY seuraavasti.

1. Muutetaan 1 artikla seuraavasti:

a) Muutetaan kohta 1 seuraavasti:

i) korvataan toinen luetelmakohta seuraavasti:

— 'yksinoikeudella' jäsenvaltion laein, asetuksin tai hallinnollisin määräyksin ainoastaan yhdelle yritykselle myöntämää oikeutta telepalvelujen tarjoamiseen tai toiminnan harjoittamiseen tietyllä alueella,"

ii) lisätään kolmas luetelmakohta seuraavasti:

— 'erityisoikeudella' oikeutta, jonka jäsenvaltio on myöntänyt rajoitetulle määrälle yrityksiä tietyllä alueella laein, asetuksin ja hallinnollisin määräyksin, joilla:

— rajoitetaan niiden yritysten määrä, joilla on lupa tarjota palveluja tai harjoittaa toimintaa, kahteen tai useampaan perustein, jotka eivät ole puolueettomia, suhteellisia ja ketään syrjimättömiä,

tai

— nimetään muin kuin edellä mainituin perustein useita kilpailevia yrityksiä yrityksiksi, joilla on lupa tarjota palveluja tai harjoittaa toimintaa,

tai

— myönnetään yhdelle tai useammalle yritykselle muin kuin edellä mainituin perustein lainsäädännöllisiä tai hallinnollisia etuja, jotka vaikuttavat olennaisesti muiden yritysten kykyyn tarjota samoja telepalveluja tai harjoittaa toimintaa samalla alueella ja olennaisesti samoin edellytyksin,"

iii) korvataan neljäs luetelmakohta seuraavasti:

— 'telepalveluilla' palveluja, joiden tarjoaminen on kokonaan tai osittain viestien välitystä ja reititystä yleisessä televerkossa, lukuun ottamatta yleisradiotoimintaa ja televisiota sekä satelliittipalveluja;"

iv) lisätään neljännen luetelmakohdan jälkeen luetelmakohdat seuraavasti:

— 'satelliittimaa-asemaverkolla' vähintään kahden sellaisen maa-aseman muodostamaa kokonaisuutta, jotka toimivat yhdessä satelliitin välityksellä,

— 'satelliittiverkkopalveluilla' satelliittimaa-asemaverkkojen perustamista ja käyttämistä; nämä palvelut muodostuvat vähintään avaruussegmenttiin suuntautuvan radioliikenteen luomisesta satelliittimaa-asemien välityksellä (ylöslinjit) ja avaruussegmentin ja satelliittimaa-asemien välisen radioliikenteen perustamisesta (alasinjit),

— 'satelliittiviestintäpalveluilla' palveluja, joiden tarjoaminen perustuu kokonaan tai osittain satelliittiverkkopalveluihin,

— 'satelliittipalveluilla' satelliittiviestintäpalvelujen tai satelliittiverkkopalvelujen tarjoamista,"

v) korvataan kuudennen luetelmakohdan toinen virke seuraavasti:

"Tällaisia syitä ovat verkon toimintojen varmistaminen, verkon toimintakyvyn ylläpito ja perustelluissa tapauksissa palvelujen yhteentöimivuuden takaaminen ja tietosuoja, sekä satelliittiverkkopalvelujen osalta taajuuksien tehokas käyttö ja satelliittiviestinnän ja muiden maanpäällisten ja avaruudessa olevien teknisten järjestelmien välisen haitallisen häirinnän ehkäiseminen."

b) korvataan 2 kohta seuraavasti:

"2. Tätä direktiiviä ei sovelleta teleksipalveluihin eikä maanpäälliseen matkaviestinliikenteeseen."

2. Muutetaan 2 artikla seuraavasti:

a) korvataan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

"Jäsenvaltioiden on lakkautettava kaikki toimenpiteet, joilla myönnetään:

a) yksinoikeuksia muiden telepalvelujen kuin puhelinliikenteen tarjoamiseen

ja

b) erityis oikeuksia, joilla rajoitetaan niiden yritysten määrä, joilla on lupa tarjota telepalveluja,

kahteen tai useampaan perusteeseen, jotka eivät ole puolueettomia, suhteellisia ja ketään syrjimättömiä,

tai

c) erityis oikeuksia, joilla nimetään muin kuin edellä mainituin perustein useita kilpailevia yrityksiä, joilla on lupa tarjota telepalveluja.

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen takaamiseksi, että jokaisella verkon käyttäjällä on oikeus muiden telepalvelujen kuin puhelinliikenteen tarjoamiseen."

b) lisätään alakohtat seuraavasti:

"Jäsenvaltiot antavat tiedoksi toimiluvan myöntämisperusteet sekä näihin toimilupiin ja ilmoitusmenettelyihin liittyvät edellytykset lähetyksimaa-asemien käytön osalta.

Jäsenvaltioiden on pidettävä komissio ajan tasalla kaikista uusien toimiluvan myöntämismenettelyjen käyttöön ottamista tai voimassa olevien menettelyjen muuttamista koskevista suunnitelmista."

3. Muutetaan 6 artikla seuraavasti:

a) lisätään toisen alakohdan jälkeen alakohtat seuraavasti:

"Jäsenvaltioiden on valvottava, että palvelujen tarjoajilta luvanmyöntämisyjärjestelmän osana vaadittavat lupamaksut ovat perusteeltaan puolueettomia, avoimia ja ketään syrjimättömiä.

Lupamaksut, niiden vahvistamisperusteet ja kaikki niihin tehtävät muutokset on julkistettava muodossa, jossa ne ovat helposti saatavilla.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle viimeistään yhdeksän kuukauden kuluessa tämän direktiivin julkaisemisesta ja edelleen jokaisen uuden muutoksen yhteydessä se, missä muodossa pyydetty tiedot ovat saatavilla. Komissio julkaisee säännöllisesti näitä ilmoituksia koskevat viittaukset."

b) lisätään alakohta seuraavasti:

"Jäsenvaltioiden on varmistettava kaikkien niiden kieltojen ja rajoittavien säännösten poistaminen, jotka koskevat avaruussegmenttikapasiteetin tarjoamista niille satelliittimaa-asemaverkon käyttäjille, joilla on toimilupa, ja annettava kaikille alueellaan oleville avaruussegmentin tarjoajille lupa todentaa, onko kyseinen satelliittimaa-asemaverkko, jota käytettäisiin yhdessä tämän tarjoajan avaruussegmentin kanssa, sen avaruussegmenttikapasiteettiin pääsyä koskevien julkaistujen edellytysten mukainen."

3 artikla

Jäsenvaltioiden, jotka ovat niiden kansainvälisten yleissopimusten sopimuspuolia, joilla perustettiin kansainväliset järjestöt Intelsat, Inmarsat, Eutelsat ja Intersputnik, on ilmoitettava komissiolle sen pyynnöstä käytettävissään olevat tiedot perustamissopimuksen kilpailusääntöjen noudattamatta jättämisestä tai tämän direktiivin tai neuvoston televiestinnästä antamien direktiivien tavoitteiden toteutumisen estämisestä.

4 artikla

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle yhdeksän kuukauden kuluessa tämän direktiivin voimaantulosta tiedot, joiden avulla komissio voi todeta, että tämän direktiivin 1 ja 2 artiklan säännöksiä on noudatettu.

5 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

6 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 13 päivänä lokakuuta 1994.

Komission puolesta

Karel VAN MIERT

Komission jäsen